Teneriffan kissat

Ainutlaatuinen aikuisten kuvakirja
160 sivua, 170 kuvaa.

Myynnissä vain Alex Grafix Galleriassa
Hinta 30 euroa.

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani

Myytävänä Alex Grafix Galleriassa 10 eurolla

Tietoa Janne Valkeeniemestä
https://jannevalkeeniemi40.webnode.fi

2 2022

SYNAPTORI

2 2022

Johanneksen Porsaat karkaavat

Fiktiivisen kirjoittamisen ja tietokirjoittamisen ero piilee siinä, että fiktiivisessä teoksessa lukijan ajatuksille ja tulkinnoille pitää antaa tilaa, ja tietokirjoittamisessa ei.

Kaunokirjallisuus on taidetta. Silloin, kuin kuvataiteessa taideteoksen katselija luo näkemästään oman subjektiivisen teoksen, myös tekstin lukija tekee mielikuvistaan ikioman versionsa lukemansa stimuloimana.

Kumpikin taidemuoto edellyttää kokijalta pysähtymistä ja aivotoimintaa. Se on netin ja älykännyköiden vilskeeseen tottuneelle ihmiselle ankara vaatimus. Helpointa on mennä niiden ohi ja tilata pizza. Ottaa lähetyksen vastaan, repii laatikon auki ja vetäisee sisällön mahaansa.

Johanneksen Porsaat on kauhea kirja ajattelemattomille ihmisille.

Se voi tuottaa tuskaa myös ajatteleville. Miksi piti kirjoittaa näin rumasti, rivosti paikoitellen? Olisi ollut lukijaa kohtaan kivaa, että säädyttömyydet olisi siistitty.

Kun kirjoittaja on tehnyt lääketieteen kahden erikoisalan tutkinnon, luulisi hänelle kertyneen sivistystä sen verran, että…

Juuri siitä on kysymys. Korkeista arvoista, humanismista, sivistyksestä, joita olen koettanut omaksua yli 70 vuotta. Psykiatrina autan kärsiviä ihmisiä niin kuin ikinä osaan. Miten voin kirjoittaa kuin ns. katujätkä?

Olenko kahtiajakautunut persoona? Vai temppuilenko kun yritän maksimoida julkisuuden?

Jos selitän, lukija menettää oivaltamisen riemun. Vinkki: Perinteisissä dekkareissa murhaaja löytyy, kun motiivi saadaan selville. Taitava dekkaristi ei heitä lukijalle tyhmää äkkiratkaisua, vaan antaa hänelle vihjeitä. Niiden perusteella lukija voi arvata murhaajan. Jo tässä lyhyessä tekstissä annoin vinkit.

Turhaa on vaivata päätään miettimällä, mikä sai minut, kunniallisen kansalaisen tuottamaan tekstin, josta voi sanoa, että jopas se pläjäytti kasan kirjallista paskaa.

Minä en ole tärkeä, ei hyvässä eikä pahassa. Miksi tämä sikamainen kirja oli julkaistava Suomessa vuonna 2022. - En saa selittää! Se vie lukijalta hoksaamisen ilon.

Katso sivulta 8. Porsaita myydään Alex Grafix Galleriassa helmikuun lopussa.

Synaptori nro 2/2022 sisältö

Pääkirjoitus
sivu 2

Aleksin kuvakulma
Yhteiskunnallisesti kantaa ottava taide
sivut 3-4

Pieni kirja - isot aiheet
Rakkauden vaikea taito
sivu 5

Jyrki kirjakulma
Bahtin ja Rabelais
sivu 6

Neljän sortin tohtoreita
sivu 7

Ajankohtainen satiiri
Johanneksen Porsaat
sivut 8-9

Synaptorin toimitus
jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Pääkirjoitus

Synaptori ja politiikka

Jyrki Joensuu, päätoimittaja.
jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Aloin julkaista Synaptoreita syksyllä 2019. Tähän mennessä on ilmestynyt 40 numeroa, jotka ovat arkistossa luettavissa. Kannattaa käväistä arkistoa vilkaisemassa. Monet jutut eivät vanhene, esimerkiksi Aleksin kuvataiteen esittelyt ja minun humoristiset pötyhöpöni.

Synaptoreista jätin politiikan pois, kuten olen monesti tehnyt omassa elämässäkin. Mutta yhteiskunnallisia aiheita on vaikea käsitellä ottamatta huomioon politiikkaa.

Haju herätti

Muistan ”politisoitumiseni” hetken 1980-luvun alussa. Terveyskeskuksen päivystyksessä tutkin lasta, joka haisi. Saksalaisessa terminologiassa haju tunnetaan nimellä arme Leute Geruch, köyhän kansan haisu. Sen vivahteet eri maissa ovat erilaisia.

Lapsen haju on yhdistelmä pesemätöntä ihoa, likaisia vaatteita, ammoniakkia eli pissaa ja kakkaa, vanhempien tupakoinnin kirpeää hajua, paistetun makkaran käryä ja lasta kantavan isän hengityksen asetoninsekaista viinan lemua.

Tajusin, että kirjoittamalla ongelmiin vaikuttaminen on tyhjänpäivästä. Politiikka on se mikä toimii.

Kokoomukseen ja pois

Uskoin Kokoomuksen olevan moniarvoinen puolue, jollaiseksi se perustettiin. Toimin Kokoomuksessa aktiivisesti 30 vuotta, kahdesti ehdokkaana eduskuntavaaleissa.

2000-luvulla pääni oli täynnä lääketiedettä: Erikoistuin psykiatriksi kuudessa vuodessa.

Kokoomuksen paikallista toimintaa liian läheltä seurattuani erosin puolueesta. Liityin Perussuomalaisiin, mitä ovat monet tutut ihmetelleet ja kauhistelleet! Itsekin tukka pystyssä seurasin puolueen sotevaalien kampanjaa, jossa pääasia oli bensiinin hinta. Eihän bensa ole ihmisten terveysjuoma.

Oma sote-ohjelma

Koska ennen vaaleja kukaan ei tehnyt sote-ohjelmaa, tein kiireesti oman. Julkaisin 10-kohtaisen luonnoksen Synaptorissa 1/2022.

Perussuomalaisten vaalitappiosta riippumatta sain sotevaaleissa yli 1000 ääntä, eniten Perussuomalaissa ja kuudenneksi kaikista. Perussuomalaiset on nyt idealistille sopiva puolue. Puhtaalta pöydältä on mahdollista luoda uudistuksellinen sote-ohjelma.

Palataan Synaptoriin! Sen laitan alkuperäiseen ruotuun. Sisältö on elämää, kirjallisuutta, kuvataidetta, huumoria ja lääketiedettäkin.

Synaptorissa 1/2019 julistin: Vierivä kivi ei sammaloidu.

Synaptorissa 2/2022 täydennän: Ei varsinkaan sammaloidu, kun kivi vierii ylämäkeen.

Hymyillään ja jatketaan.

Kristiina Joensuu
J&K:n osakas 50%
Helsingin yliopistossa tutkimustyö
rintasyövän uusiutuminen

J&K Joensuu Oy, ”J&K”

Perustettu 1986
*Erikoislääkäreiden palvelut
Yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri
Jyrki Joensuu
*Tieteellinen tutkimustyö
Lääketieteen tohtori Kristiina Joensuu
*Kustannustoiminta
*Taidegalleria Lahdessa ja Hämeenkoskella
*Nettilehti Synaptori
Päätoimittaja Jyrki Joensuu

Ajomäentie 18
16800 Hämeenkoski
jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi
0400 – 635 540

Mariankatu 15
15100 Lahti
040 – 961580

Tule Synaptorin vakituiseksi vastaanottajaksi!
Synaptori kerran kuukaudessa
Saat sähköpostiin linkin, ja uusi numero aukeaa.
Ei salasanoja, ei tunnuksia.
Ei maksa mitään. Et sitoudu mihinkään.
Lähetä tilaus jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Aleksin Kuvakulma Tällä palstalla julkaistaan Aleksi Joensuun taideaiheisia juttuja.

Yhteiskunnallisesti kantaa ottava taide

Vincent van Goghin tunnettu ja tuhat kertaa kopioitu maalaus Yökahvila on nimenomaan tunnelmallinen. Mutta hänen Perunansyöjät-maalauksensa ottaa kantaa köyhien ihmisten puolesta. Perhe syö perunoita lyhdyn heikossa valossa.

Markus Heikkerön maalaus Slave of The Universe kuvaa häikäisevästi avaruutta ilman yhteiskunnallista kannanottoa. Claude Monetin Lumpeenkukat ovat visuaalisesti upeita, eikä niiden tarvitse olla muuta.

Kauneutta ja kannanottoa

Yhteiskunnallisesti kantaa ottavaa taidetta edustaa espanjalainen Fransisco Goya. Hän oli hovimuotokuvien maalari, mutta hänen teoksensa Toukokuun kolmas kuvaa Napoleonin sotilaita teloittamassa kapinallisia. Hän teki myös 100 grafiikan kuvasarjan Espanjan sisällissodasta. Yhdessä on hirtetty ihminen. Kuvat ovat selkeästi sodanvastaisia. Toinen espanjalainen Pablo Picasso maalasi suuren kuvan Guernica, joka kubistisesti näyttää pikkukaupungin pommituksia Baskimaassa vuonna 1937. Tuhossa kuoli tuhansia ihmisiä. Maalauksessa ihmiset ovat ruhjottuja ja raadeltuja. Myös Salvador Dali teki kauhean kuvan, Sodan kasvot.

Ranskalainen Jean Francois Millet kuvasi työläisiä pelloilla 1800-luvun lopulla: Matkalla työhön, Tähkänpoimijat ja Halonhakkaajan kuolema kertovat hiljaisen kansan työnteosta, ei ylhäisöstä. Aiheiden valinta on taiteilijan kannanotto.

Valtio vaikuttaa

Neuvostoliitossa taide oli valjastettu yhteiskunnan palvelukseen. Hyväksytty taide kuvasi iloisia ihmisiä ahertamassa tehtaissa ja pelloilla. Vaiettiin siitä, että vankileirien saaristoon siirrettiin ihmisiä raatamaan kuolemaansa saakka.

Ilja Repinin maalaus Volgan lautturit kuvaa lauttaa kiskovia miehiä, jotka ovat luhistumaisillaan. Oliko se ilmaisu yhteiskunnasta, joka perustui orjatyöhön? Ja kuva maasta, jossa vain puolueen kärkihahmot elivät yltäkyllläisyydessä. Toisinajattelijat pääsivät vankilaan.

Saksassa ennen toista maailmansotaa suosittu taidemuoto oli klassismi. Siinä näytettiin yleviä lihaksikkaita miehiä ja naisia vihreässä luonnossa ja roomalaisten pylväiden seassa. Tarkoitus oli luoda upea kuva natsien Saksasta. Kantaaottavaa taidetta ei juuri ollut, tai se vaiennettiin, ja rappiotaidemaalaukset poltettiin kirjojen kera.

Tulkinnat vaihtelevat

Taidegraafikko Antti Salokannel on tehnyt erikoisen mezzotinton. Tyhjässä antiikin kaupungissa on vaalit. Vaalitelineen kuvassa on yksi ehdokas, Piru! Ajattelin tulkintoja: Teos on vastalause yhteiskunnan pysähtyneisyydelle. Vai ovatko poliitikot piruja?

Antti Ratalahti teki mezzotinton ydinräjähdyksestä. Tarkoittaako se vastalausetta maailman mahdolliselle tuholle ydinsodan muodossa? Kannanotto joka tapauksessa.

Tässä Synaptorissa on Aleksi Joensuun yhteiskunnallisesti kantaa ottavia kuvia.

Tästä kuvasta sukeutui Porissa taidenäyttelyn avajaisissa riita. Jokin kuvassa ärsytti yhtä näyttelyvierasta niin, että vähän jäi vaille, että siellä eivät nyrkit heiluneet.
Mikä voi raivostuttaa katsojaa? En tiedä. Ehkä se, että ihminen on antanut työn kuluttaa tyhjiin hänen elämänsä?
Puupiirroksen vedos.

Kuvalla on erikoinen historia. Se on tehty vuosiksi unohtuneelle pahville, joka antoi teokselle ainutlaatuisen värisävyn.
Mustat autot – ne tiedetään. Ihmiset, jotka toisistaan erillisinä katsovat jonnekin.
Kukaan ei kommunikoi. Ainoa, mitä he voivat tehdä, on odottaa kevättä.
Akvarelli.

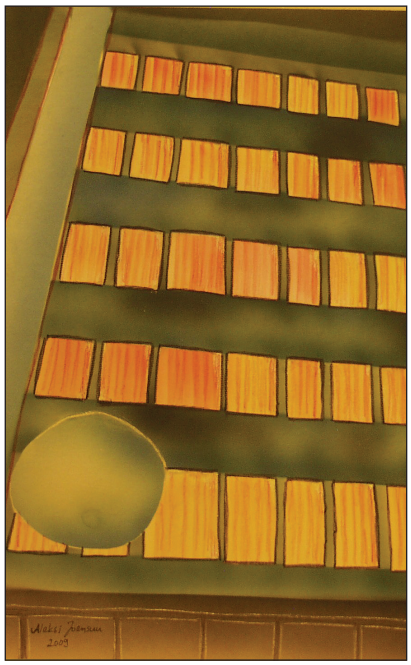

Millaisessa ihmisten yhteisössä elämme? Muotiin on tullut toive yhteisöllisyyden vahvistumisesta. Kuvan lämpimät värisävyt sopivat siihen. Mutta mitä on nähtävissä? Ihmisiä? Yhteisöllisyyttä? Toiveiden ja todellisuuden ristiriita?
Akvarelli.

Aleksi Joensuun toistuva kuva-aihe on kaupunki, jossa ei näy ihmisiä tai ihmisillä ei ole toisiinsa yhteyttä. Katsoja päättelee, että muutamien valaistujen ikkunoiden takana joku asuu ja elää. Syntyy päätelmä äärimmäisen suppeasta elämästä. Kaukana, tuskin pienessä kuvassa se edes näkyy, metsien takaa häämöttää valoa. Siellä saattaa olla ihmisiä ja elämää. Miten ison kaupungin piiloissaan kyhjöttävät asukkaat voivat päästä osallisiksi oikeasta elämästä?
Vai voivatko he muuttaa omaa elinympäristöään?
Kantaa ottava taide tarjoaa havaintoja, ei päätöksiä.
Päätökset riippuvat katsojien ajatuksista.

Terve itserakkaus on kaiken rakkauden perusta.
Jos osaa rakastaa itseään, rakastaa kaikkia.
Aleksi Joensuun Runoilijan puutarhan ensimmäinen versio on mustavalkoinen grafiikan vedos.

Pieni kirja - isot aiheet
Rakkauden vaikea taito

Rakkaus on puhki kulunut aihe. All you need is love, kaikkihan sen tietävät. Lisää informaatiota rakkauden riemuista ja murheista on saatavilla noin 1.742.008 iskelmästä ja 337.215 muusta musiikkikappaleesta oopperat mukaan lukien. Luvut ovat huolellisesti hihasta vetäistyjä.

Outo kirja hyllyllä

Nuorelle ihmiselle eroottisessa rakkaudessa on jotain ennen kokematonta ja ihmeellistä.

Jos vanhempana haluaa perehtyä rakkauden monimuotoisuuteen, kannattaa lukea Erich Frommin kirja Rakkauden vaikea taito. Siitä on painoksia 1970-luvulta, antikvariaateissa myynnissä aika kovalla hinnalla.

Hyllyltäni löytyi sama teos vanhempana nimellä Rakkaus ja henkinen kypsyys, vuodelta 1956. Alkuperäisen kirjan nimi on ytimekäs The Art of Loving.

En tiedä mistä ohut ja sisällöltään täyteläinen kirjani on peräisin. Epäilen saaneeni sen apeltani Lauri Salmiselta, niin kuin oppikirjaksi? Lauri oli paperitehtailija, diplomiinsinööri, ekonomi ja filosofi, jonka kanssa keskusteluja olisin jatkanut ikuisesti.

Ahkera Erich Fromm

Erich Fromm oli saksalainen, varakkaan juutalaisen poika, niin kuin valtaosa länsimaiden sivistyneistöä ja tiedemiehiä. Psykoanalyytikkona hän ei ollut puhdasoppinen freudilainen, eikä tiukka marxilainen, vaan asettui itsenäisenä näiden valtavirtausten väliin.

Fromm loi karriäärin, joka herätti varmaan kateutta sen myötä jopa väheksyntää. Hän vaikutti USA:ssa yliopistoissa, ja hänen kirjojaan myytiin rekkalasteittain. Meksikossa hän perusti psykoanalyyttisen yksikön yliopistoon, ja viimeisiksi vuosikseen hän päätyi asumaan Sveitsiin.

Muuta kuin erotiikkaa

Frommin ohuen rakkauskirjan sisältö on laajempi kuin mitä nimestä voi päätellä. Yllättäviä ovat runsaat kuvaukset siitä **mitä rakkaus ei ole!**

Useimmat, kaikkien tuntemat rakkauden muodot ovat kaikkea muuta kuin rakkautta. Niissä vaikuttavat alistaminen, hallitsemisen tarve ja jopa viha. Psykiatrin potilastyössä rakkauden patologiset ilmentymät ovat tulleet minulle tutuiksi.

Aiheen käsittely Frommilla on tiivistä mutta kattavaa. Hän ottaa kriittisesti esille äidin ja isän rakkauden. Karmeana esimerkkinä Fromm mainitsee Jumalan, joka käskee Abrahamia tappamaan poikansa. Tällaista isän rakkauden puutetta Kierkegaard käsitteli laajasti.

Kirjojen tehtävä on stimuloida ajattelemaan. Tämä pikkuinen kirja ei tyhjene lukaisemalla. Perheen aamukeskustelussa otin rakkauden puheeksi. Osaammeko rakastaa ”oikein”? En minä ainakaan. Olisi pitänyt tämä kirja lukea ja omaksua kauan sitten.

Jyrkin Kirjakulma

Bahtin ja Rabelais

Kirjakulmani ei tarjoa tavallisia kirja-arvosteluja. Niitä löytyy netistä pilvin pimein. Tämän joku voi tulkita niin, että en osaa oikeita kirjojen analyysejä tehdä, ja hän on oikeassa. Ehkä osaisinkin, vaan en malta. Toivon herättäväni kiinnostuksen. Koetan välttää selostamasta kirjojen sisältöä ja ajattelemasta lukijoiden puolesta.

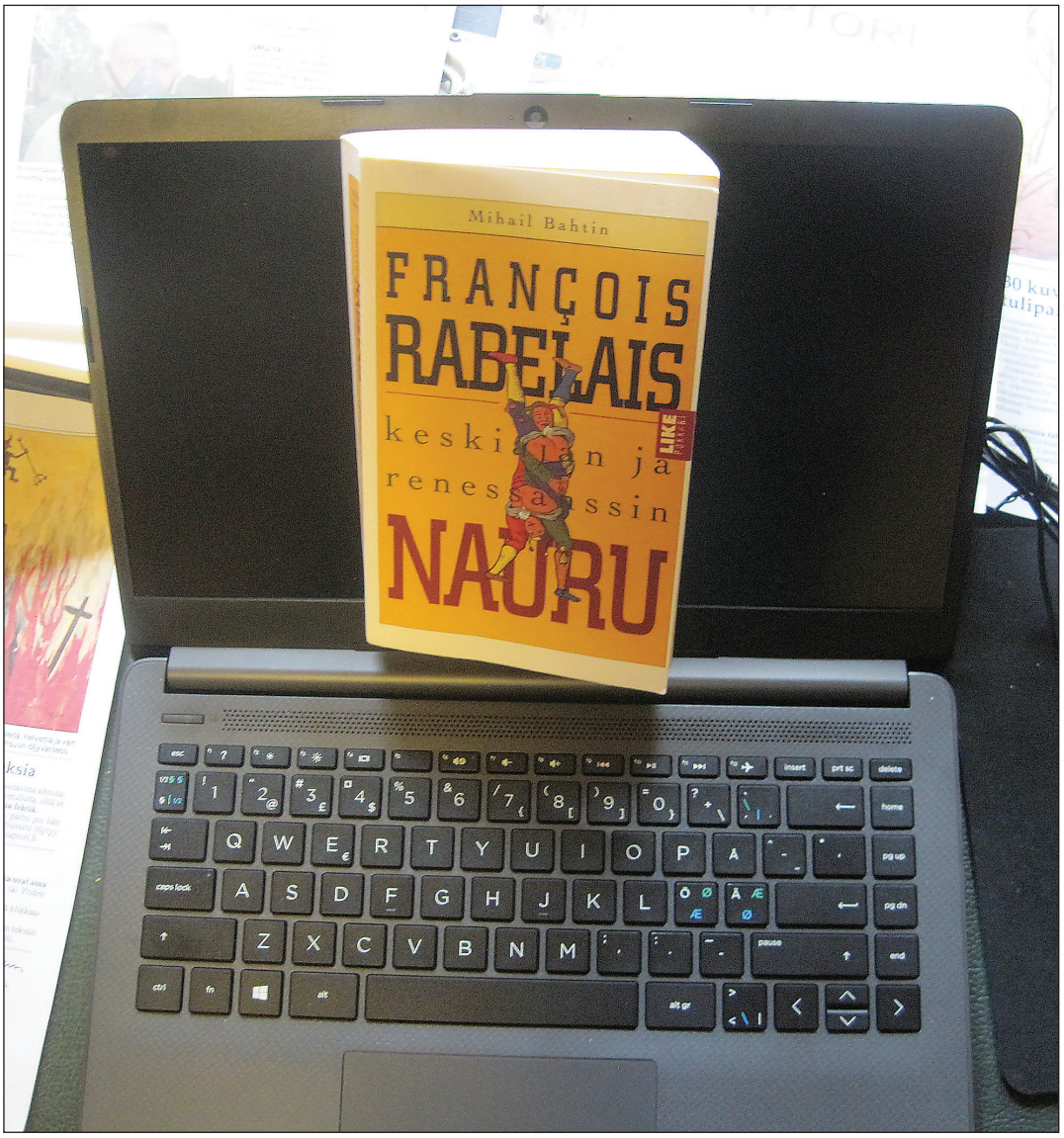

Mihail Bahtin

Monia vuosia sitten luin kirjan Strukturalismia, semiotiikkaa, poetiikkaa. – Älkää hermostuko. En kirjoita siitä referaattia.

Niissä yhteyksissä luin nimen Mihail Bahtin. Venäläinen kirjallisuudentutkija, filosofi, ajattelija, hankalasti määriteltävä valistaja vaikutti mielenkiintoiselta.

Bahtinin kirjan Francois Rabelais, Keskiajan ja renesanssin nauru venäjänkielinen alkuteos julkaistiin 1965. Käsissäni on Like-kustannuksen pokkari vuodelta 2002. Kirja on käännetty ja painettu moneen kertaan.

Mihail Bahtin, 1895 – 1975 oli sisukas ja työteliäs mies, joka vaikeasta sairastelusta ja Neuvostoliitossa elämisestä huolimatta teki valtavan elämäntyön.

Pokkarissani on tiheää pränttiä 450 sivua. Se oli yöpöydälläni kuukausia. Usein iltaisin nukahdin se kädessä, ja aamuyöllä herätessä luin pätkän taas.

Francoise Rabelais

Kirjan nimen mukaisesti päähenkilö on Francoise Rabelais. Kirjan 54-sivuisen johdannon ensimmäinen virke kuuluu näin: Maailmankirjallisuuden suurista kirjailijoista Rabelais on meillä vähiten tunnettu, tutkittu, ymmärretty ja arvostettu.

Siltä varalta, että tätä sattuisi kynttilän valossa lukemaan joku eurooppalaista sivistystä vaille jäänyt kaukaisten erämaiden salomökin asukas, kerrottakoon, että Rabelais oli 1500-luvulla suuri julkkis, joka seurusteli muiden keskiaikaisten kuuluisuuksien kanssa.

Rabelaisiin tutustuessa muuttuu käsitys pimeästä keskiajasta. Se oli valoisaa, ja ihmiset osasivat ottaa ilon irti elämästä. Rabelais hyödynsi kansan iloitsemisen taitoa, kaupunkien torien huutoja, karnevaaleja ja kansan ällistyttävän rohkeita ja luovia satiirin muotoja.

Valoisa keskiaika

Verrattuna nykyiseen, kaikesta niuhottamisen aikaan olivat sanat ja koko karnevalistinen touhu keskiaikana vapaata. Elämme nyt henkisesti pimeää 2000-lukua! Jostain yksittäisestä sanasta viedään kansalainen tuomiolle. Keskiaikana – ei mitään sen tapaistakaan.

Karnevaaliaikaan sai mollata ja häväistä yhteiskunnan ylintä johtoa ilman pelkoa rankaisusta. Elämän monipuolisuus ymmärrettiin, ja varsinkin tiedettiin, että siihen kuului nauru.

Rabelais-kirja on niin täynnä asiaa, yksityiskohtia ja sivujuonteita, että se on raskas lukea. Jonkin verran on toistoa, jonka kustannustoimittaja olisi eliminoinut. Toisaalta lukijaa jatkuvasti elähdyttävät uudet tiedot: - Ai, että tällaista! Enpä arvannut, en tiennyt.

Kirjassa on pitkiä lainauksia Rabelaisin teoksista. Niistä saa hyvin käsityksen, mitä Rabelais kirjoitti ja tarkoitti, varsinkin Bahtinin seikkaperäisten analyysien avulla. Bahtin myös tulkitsee välill' liikaakin, muitta ei sen väliä.

Kirjan "nauru" ei tarkoita huumoria sen nykyisessä merkityksessä. Nauru edustaa asennoitumista elämään, kun sen absurdit ja groteskit piirteet ymmärretään.

Bahtinin Rabelais-kirja vaikutti minuun nin, että rohkaistuin julkaisemaan hänen sukulaisensa Michele Rabelanin äänitallenteen, jonka hän antoi meidän kaikkien hyvin tuntemalle Janne Valkeeniemelle.

Neljän sortin tohtoreita

Romaanihenkilö Janne Valkeeniemi on lääkäri ja ihminen vailla lääkärin mallia. Psykiatri Valkeeniemi ei ole lääkärisarjojen kiiltokuvapoika. Hän suhtautuu ankarasti lääkärin rooliin,on ensin lääkäri, sitten ihminen.

Ihminen Valkeeniemi on epätäydellinen olento, epävakaa, moniongelmainen, surkea heppu. Kirjan alussa hän lähtee taksilla kauas, ja perillä hän saa turpiinsa kapakan edustalla loiskahtaen kuralätäkköön. Voiko se rehju olla lääkäri? Ehdottomasti, kirja vakuuttaa.

Jokainen lääkäri on omanlaisensa persoona, ja suhtautumisessa omaan ammattiin ilmenee eroja. Tutustuttuani 50 vuoden aikana moniin lääkäreihin jaan heidät tässä neljään kategoriaan.

Aoittaessani opiskelun 1960-luvulla, puhuttiin lääkärin kutsumuksesta. Sitä sanaa en ole kuullut 2000-luvulla.

Tavalliset kelpo lääkärit

Suurin osa lääkäreistä on oman alansa kohtuullisesti hallitsevia ammattilaisia, joista monet valitsivat uransa saadakseen varman toimeentulon ja yhteiskunnallisen aseman.

Eleettömästi he hoitavat potilaita viroissaan ja yksityisvastaanotoillaan monen kultaisen auringon kiertyessä. Nykyisin suurin osa on naisia.

Lääkärit poikkeavat muista ammattilaisista siinä, että he sairastavat omituisen vähän.

Se ei johdu hyvästä hoidosta eikä poikkeuksellisesta biologiasta. Vastuun kantaminen pitää terveenä.

Jäin 64-vuotiaana ylilääkärin virasta vanhuuseläkkeelle töitä jatkamaan. 10 vuoden aikana en ole päivääkään ollut sairauden vuoksi työstä pois.

Naislääkäreiden rooli perheenäiteinä tekee yö- ja viikonloppupäivystyksistä ikäviä, ja niinpä koko maassa on puutetta päivystäjistä.

Pyhimykset

Jotkut lääkärit suhtautuvat ammattinsa kutsumuksellisesti. He ylittävät työn perusvaatimukset, ja viis veisaavat työaikarajoituksista. He joustavat omasta mukavuudestaan, uhrautuvat ja kehittävät itseään ammatillisesti aina.

Lahden Kaupunginsairaalassa 1970-luvulla toimi kirurgi, joka intohimoisesti huolehti potilaista. Hän kävi sairaalassa illan suussa omalla ajallaan varmistamassa potilaiden vointia.

Hän uskalsi tehdä päätöksen leikata neuvostoliittolainen potilas, joka sairastui kesken bussiryhmänsä matkan. Sisätautipäivystäjänä ”vangitsin” hänet sairaalan potilaaksi, vaikka venäläinen matkanjohtaja uhkaili Siperiaan viemisellä.

Aiheutimme ulkopoliittisen selkkauksen! Kuinka olimme onnellisia, kun leikkauksessa (toimin avustajana) paljastui että teimme oikean diagnoosin. Potilas olisi matkaa jatkaessaan kuollut.

Sen kirurgin jättämät myönteiset vaikutukset ovat säilyneet. Hänellä oli kutsumus.

Insinöörit ja byrokraatit

Lääketiedettä pääsee opiskelemaan, kun hallitsee matematiikan ja fysiikan. Monet lääkärit ohjautuvat tehtäviin, joissa ei tarvitse olla elävien potilaiden kanssa tekemisissä.

Patologi tutustuu potilaisiin katsoessaan tämän soluja ja kudoksia mikroskoopilla. Ruumiinavauksissa vuorovaikutus on niukkaa.

Laboratoriolääkärit kohtaavat ihmisiä numeroina, ja röntgenlääkäri tutustuu ihmisiin kalseina kuvina.

Hallinnolliset tehtävät vetävät joitakin puoleensa. Toimin johtajana kymmenkunta vuotta, ja työpäivät venyivät, koska tein myös potilastyötä säilyttääkseni ammatti-identiteettini.

Lahden terveyskeskuksessa myös johtava lääkäri päivysti 1980-luvulla. Ihailin. Suomalaisia johdetaan edestä.

Rosvot

On mahdollista hoitaa lääkärin hommat hyvin tai huonosti. Jos ei tee isoa munausta, heikkotasoinenkin lääkäri pystyy tienaamaan paljon. Ennen vanhaan kaikilla pakkakunnilla kansalaiset tiesivät lääkäreitä, joilta sai ostaa lausunnon mihin tarpeeseen tahansa.

Ajokorttitodistuksen hakijalle lääkäri nosti käden silmien eteen ja kysyi: - Näetkö? - Juu, sanoi toiveikas autoilija, ja sai todistuksensa.

Rahastaminen rehellisesti mutta kelvottomasti on helppoa. Suosittu keino on nykyään ylihoitaminen. Kansalaisia valistetaan pelkäämään sairauksia, joiden ilmaantumista pitää selvittää kaikenkarvaisilla terveystarkastuksilla. Lääkärikeskuksen kassakone kilisee, ja lääkärin taskuun kertyy osansa.

Työterveyshuollon suuntaamattomia terveystarkastuksia tutkittiin 1990-luvulla, ja ne todettiin hyödyttömiksi. Niinpä niitä on jatkettu 2000-luvulla. Merkityksettömän ja kalliin lääkärintyön esimerkkejä voi esittää yhden Synaptorin täydeltä. Yleisnimike turhalle touhulle on medikalisaatio, luonnollisen muutoksen vääristäminen sairaudeksi. Tutkitaan ja hoidetaan. Potilas ja yhteiskunta kilpailevat maksumiehien roolista. Rosvot riemuitsevat.

Ajankohtainen satiiri Johanneksen Porsaat

Si natura negat, facit indignatio versum. Mitä luonnostaan ei ole, sen suuttumus voi saada aikaan. Lauselma on laitettu 2000 vuotta sitten eläneen roomalaisen Juvenialiksen nimiin.

Satiirin ilkeää muotoa sanotaan juveniaaliseksi. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura julkaisi teoksen Satiiri Suomessa. Kannattaa tutustua.

Porsaat ovat satiiri

Wikipediasta löytyy perinpohjainen esitys satiirista. Luin sen Porsaiden valmistuttua ja totesin kirjani olevan satiiri. Kuin Juvenialiksella motiivini syntyi suuttumuksesta: Keväällä 2021 tuntui, että nyt saa riittää! 29.7. istuin kirjoittamaan.

Lääkärinä suvaitsen kaikenlaisia seksuaalisia suuntauksia. Mutta ajattelen niitä tavallisia suomalaisia, joita Pride-kulkueiden hahmot iljettävät. He eivät ehdi vaihtaa television kanavaa, kun jo uutisissa puolialaston kaulapantaa kantava masokisti kyykkii heidän olohuoneessaan.

Onko heillä oikeus olla tykkäämättä? Onko valtaa käyttävillä oikeus pakottaa katselemaan?

Korkeiden arvojen romahdus

Korkeat arvot eivät ole rahassa mitattavissa, vaikka niillä on taloudellisiakin seurausvaikutuksia. Hyvyys, pyhyys, totuus ja kauneus ovat arvoja, joista voidaan johtaa kaikkea hyvää. Esimerkiksi ihminen, joka pitää totuutta ihanteenaan, ei retkahda korruptioon ja varastamiseen - kuin itsestään selvyytenä tilaisuuden tullen. Kunniallisuus toimii pidäkkeenä.

Köyhästä lapsuudesta on monille boomereille jäänyt suhtautuminen ruokaan pyhänä lahjana, jonka saaminen ei ole automaatio.

Kautta maailman historian on vanhoja ihmisiä arvostettu, koska he ovat luoneet sen hyvän, josta kunakin aikana nuoret ihmiset saavat nauttia. Respektiä, olkaa hyvät.

Ei esikuvia, ei kirjakauppoja

Eläinten vallankumouksessa Georg Orwell nosti siat valtaan. Eihän sitä hienoa kirjaa kukaan usko todeksi. Johanneksen Porsaissa tein sioista ihmisiä.

Kirja on härski ja häijy. Tätä saa kun tällaista tilaa.

Jotta possuja ei sekoiteta todellisiin ihmisiin, kuvailin heidät erilaisiksi. Pääministeri Sakulle Jumala loi nuoren Brigitte Bardotin olemuksen ja antoi ruskeat silmät.

Kirjakaupat kieltäytyvät myymästä kirjojani. Possujen ensimmäinen painos on myynnissä Alex Grafix Galleriassa Lahdessa, Mariankatu 15.

Koronan ansiosta Galleria on ollut suljettuna keväästä 2021 alkaen.

AGG:n aukiolosta saa tiedon 040 - 96 11 580 tai jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Johanneksen Porsaat, 160 sivua, kovakantinen, 25 euroa sis alv:n. Postitse 30 euroa.

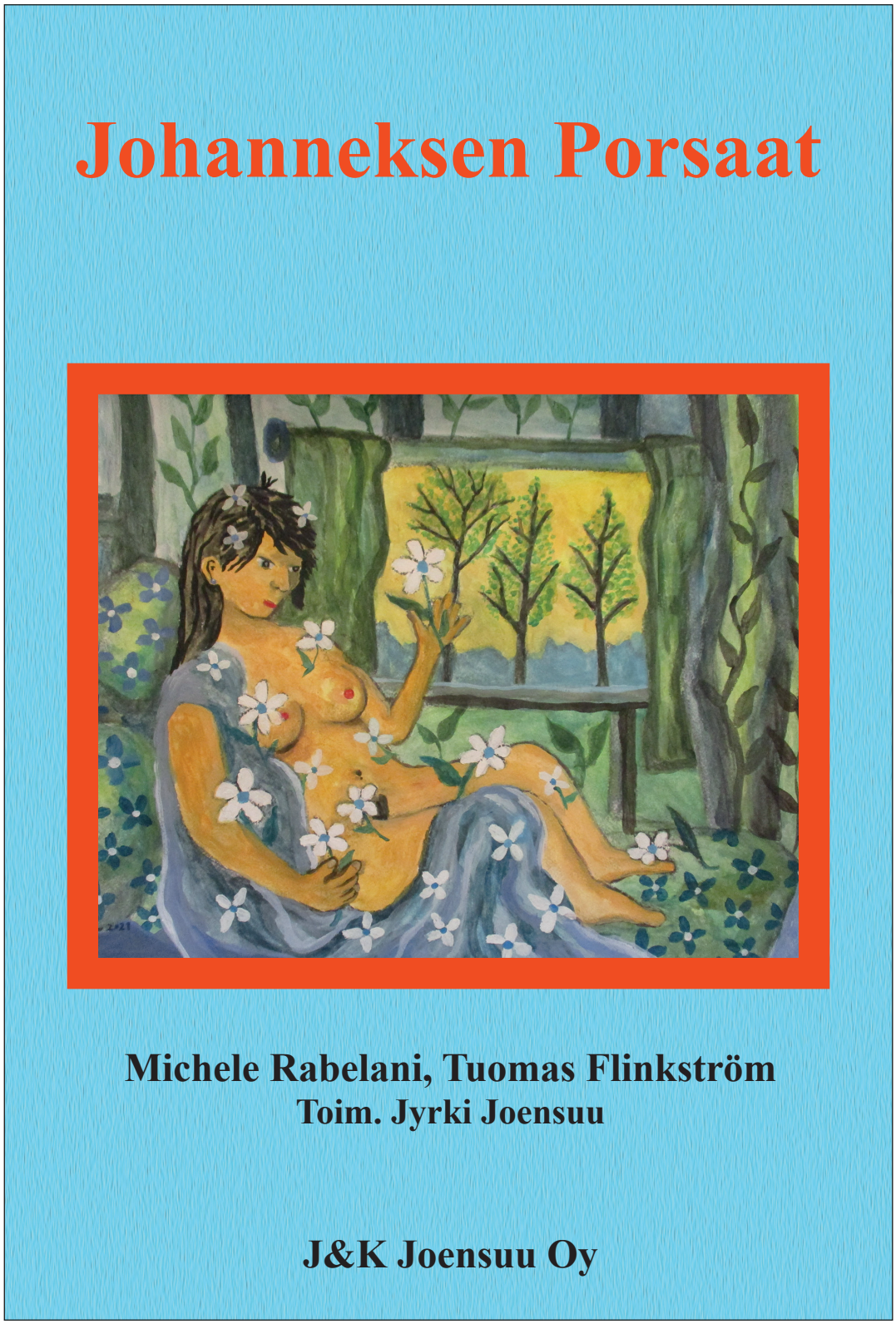

Johanneksen Porsaat, toimittanut Jyrki Joensuu

Sikatilallinen Johannes Siikalahdenranta joutui lyhentämään maatilansa nimeä. Alkoi valtakuntaa myllertänyt prosessi, johon osallistuivat porsaiden ja kansalaisten lisäksi Jumala ja Saatana.
Jyrki Joensuu: ”Suomen poliittiset ja kulttuuriset voimat suoltavat realistista satiiria niin vahvasti, että fiktiivinen tarina tuskin sille pärjää.”

Jyrki Joensuu, 1948, yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri. Vanhuuseläkkeellä psykiatrian ylilääkärin virasta. Hoitaa potilaita, luennoi, kirjoittaa, politikoi ja ui järvessä, kun se ei ole jäässä.

Lääkehoito 1982 ja 1984. Maailman ensimmäinen kirja, jossa yhden maan kaikki lääkkeet esiteltiin kansankielellä.

Occupational Cancer, video. Ensimmäisen palkinto maailmanlaajuisessa ohjelmakilpailussa, Sydney 1987.

Saab-Valmet Ergonomiapalkinto 1991.

Otavan Joka kodin suuri lääkärikirja, Heikki Takalan kanssa. 2000 ja 2001.

Janne Valkeeniemi, lääkäri, ihminen. 2018 J&K.

Teneriffan Kissat. Aleksi Joensuun kuvitus. 2020 J&K.

Nettilehti Synaptori, 2019 alkaen. J&K.

Johanneksen Porsaat 2022. J&K.